

Mål T-198/01 R

Technische Glaswerke Ilmenau GmbH mot Europeiska gemenskapernas kommission

”Interimistiskt förfarande — Upptagande till sakprövning — Statligt stöd — Skyldighet att återkräva stöd — *Fumus boni juris* — Krav på skyndsamhet — Intresseavvägning”

Beslut meddelat av förstainstansrättens ordförande den 4 april 2002 . . . II-2158

Sammanfattning av beslutet

1. *Interimistiskt förfarande — Sakprövningsförutsättningar — Upptagande till prövning av talan i huvudsaken — Talan som avser ogiltigförklaring av ett beslut i vilket fastställts att ett statligt stöd är oförenligt med den gemensamma marknaden och förordnats att stödet skall återkrävas — Förfarande för återkrav av stödet i nationell domstol — Föreligger inte — Prima facie ej hinder mot att pröva talan i huvudsaken — Yrkande om interimistiska åtgärder — Upptagande till prövning (Artiklarna 230 EG, 242 EG och 243 EG; rådets förordning nr 659/1999, artikel 14.3)*

2. *Statligt stöd — Stödprojekt — Kommissionens prövning — Kontradiktoriskt förfarande — Berörda parter rätt att få upplysningar — Begränsningar — Rätt för stödmottagaren att yttra sig i samtliga aktuella frågor — Saknas*
(Artikel 88.2 EG; rådets förordning nr 659/1999, artikel 20)
 3. *Gemenskapsrätt — Allmänna rättsprinciper — Rätt till en god förvaltning — Hänvisning till Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna — Skyldighet att inte diskriminera någon av parterna i ett granskningsförfarande avseende ett påstått statligt stöd — Skyldighet för kommissionen att till stödmottagaren överlämna yttranden från en konkurrent*
(Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, artikel 41.1)
 4. *Interimistiskt förfarande — Uppskov med verkställighet — Villkor för bifall — Allvarlig och irreparabel skada — Ekonomisk skada — Situation som kan sätta det sökande bolagets existens i fara*
(Artiklarna 242 EG och 243 EG; förstainstansrättens rättegångsregler, artikel 104.2)
 5. *Interimistiskt förfarande — Uppskov med verkställighet — Villkor för bifall — Avvägning mellan samtliga föreliggande intressen — Beslut rörande statligt stöd — Allmänintresse för vilket kommissionen fullgör sina uppgifter och stödmottagarens intresse*
(Artiklarna 88.2 EG, 242 EG och 243 EG; Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, artikel 47; Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter, artiklarna 6 och 13; förstainstansrättens rättegångsregler, artikel 104.2; rådets förordning nr 659/1999, artiklarna 7 och 14.3)
 6. *Interimistiskt förfarande — Uppskov med verkställigheten — Interimistiska åtgärder — Ändring eller upphävande — Villkor — Ändrade förhållanden*
(Artiklarna 242 EG och 243 EG; förstainstansrättens rättegångsregler, artikel 108)
-
1. En talan som avser ogiltigförklaring av ett beslut där det fastställts att ett statligt stöd är oförenligt med den gemensamma marknaden och att det skall återkrävas kan tas upp till sakprövning i de fall där inte något förfarande för återkrav av det omtvistade stödet har inletts och där sökanden inte har använt sig av alla möjligheter som enligt den nationella rättsordningen är öppna för honom. Om stödmottagaren skulle ha möjlighet att i ett nationellt förfarande åberopa ogiltighet av ett beslut från kommissionen om att förplikta den berörda medlemsstaten att återkräva det stöd den erhållit, skulle det nämligen innebära att han fick möjlighet att kringgå den definitiva verkan som, av rätts-säkerhetsskäl, ett sådant beslut skall ha efter utgången av den frist som föreskrivs i artikel 230 EG.
- Härav följer i princip att en mottagare av statligt stöd, som efter att ha fått

kännedom om att ett sådant beslut antagits väcker talan vid förstainstansrätten om att detta beslut skall ogiltigförklaras, i enlighet med artiklarna 242 EG och 243 EG kan ansöka om interimistiska åtgärder hos rätten. Denna tolkning stöds av artikel 14.3 i förordning nr 659/1999, enligt vilken återkrav av ett olagligt eller med den gemensamma marknaden oförenligt stöd skall verkställas utan dröjsmål och enligt den berörda medlemsstatens förfaranden och lagstiftning, med exklusivt förbehåll för förordnanden om interimistiska åtgärder av gemenskapsdomstolarna.

(se punkterna 54, 55 och 58)

2. Inom ramen för ett formellt granskningsförfarande avseende projekt till statligt stöd har de berörda parterna rollen som informationskälla för kommissionen. Följaktligen har berörda parter endast rätt att delta i det formella granskningsförfarandet på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, och kan inte alls göra gällande samma rätt till försvar som de personer mot vilka ett förfarande inletts. Särskilt kan mottagare av ett statligt stöd inte tillerkänns den allmänna rätt att uttala sig i alla tänkbara huvudfrågor som tas upp under det formella granskningsförfarandet. En sådan rätt skulle nämligen gå utöver rätten att yttra sig och stödmottagare skulle därigenom tiller-

kännas en rätt till ett kontradiktoriskt förfarande med kommissionen, en rätt som hittills alltid har förvägrats alla berörda i den mening som avses i artikel 88.2 EG och artikel 20 i förordning nr 659/1999.

(se punkterna 81 och 84)

3. Kommissionen är skyldig att uppträda på ett opartiskt sätt mot alla de berörda i ett formellt granskningsförfarande avseende ett påstått statligt stöd. Den skyldighet att inte diskriminera någon av de berörda som kommissionen skall iakttä återspeglar rätten till god förvaltning, som utgör en av de grundläggande rättsstatsprinciper som är gemensamma för medlemsstaternas författningstraditioner. Härvidlag bör noteras att i artikel 41.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna som proklamerades i Nice den 7 december 2000 bekräftas att "[v]ar och en har rätt att få sina angelägenheter behandlade opartiskt, rättvist och inom skälig tid av unionens institutioner och organ". Härav följer att trots den restriktivitet som karakteriserar rätten att delta och få information som en stödmottagare åtnjuter kan kommissionen, i egenskap av ansvarig för förfarandet, åtminstone vid ett första påseende vara skyldig att överlämna de yttranden till stödmottagaren som kommissionen uttryckligen begärt av en konkurrent, till följd av synpunkter som ursprungligen ingetts av stödmottagaren. Om

kommissionen tillåts välja under förfarandet om den skall begära ytterligare specifik information av en konkurrent till stödmottagaren, utan att ge den senare möjlighet att få kännedom om de synpunkter som getts som svar och i förekommande fall besvara dem, riskerar den ändamålsenliga effekten av stödmottagarens yttranderätt att minska betydligt.

åtgärd skulle befinna sig i en situation som skulle äventyra dess existens innan den dom har avkunnats genom vilken huvudsaken avgörs.

(se punkterna 96 och 99)

En sådan oegentlighet kan endast medföra att det omtvistade beslutet blir ogiltigt om förfarandet hade lett till ett annat resultat om oegentligheten inte förelegat.

5. I artikel 104.2 i förstainstansrättens rättegångsregler föreskrivs att det i en ansökan om interimistiska åtgärder skall anges de omständigheter som ställer krav på skyndsamhet och de faktiska och rättsliga grunder på vilka den begärda åtgärden omedelbart framstår som befogad. I förekommande fall kan även en avvägning mellan de föreliggande intressena göras i ett interimistiskt förfarande.

(se punkterna 85 och 86)

4. Frågan huruvida en ansökan om interimistiska åtgärder ställer krav på skyndsamhet skall bedömas med beaktande av om det är nödvändigt att fatta ett interimistiskt beslut för att undvika att den som ansöker om den interimistiska åtgärden orsakas allvarlig och irreparabel skada. En ren förmögenhetsskada kan inte anses irreparabel, eller ens som en skada som är svår att avhjälpa, förutom i undantagsfall, eftersom den senare kan ersättas ekonomiskt. En interimistisk åtgärd är dock befogad om det visar sig att den sökande parten i avsaknad av denna

Vad gäller yrkanden om uppskov med verkställighet av ett beslut om statligt stöd, är det allmänna intresset, för vilket kommissionen fullgör de uppgifter som åläggs den genom artikel 88.2 EG och artikel 7 i förordning nr 659/1999 i syfte att väsentligen säkerställa att den gemensamma marknaden inte snedvrids genom statliga stöd som är skadliga för konkurrensen, av särskild betydelse. Detta intresse skall normalt, om inte nästan alltid, ha företräde framför stödmottagarens intresse av att undvika verkställigheten av skyldigheten att betala tillbaka det innan den dom meddelats som skall avkunnas i huvudsaken. Det kan emel-

lertid inte uteslutas att mottagaren av ett stöd kan få till stånd interimistiska åtgärder i den mån kraven på *fumus boni juris* och skyndsamhet är uppfyllda. Att besluta annorledes skulle riskera att göra det i praktiken omöjligt att använda sig av den möjlighet som erbjuds genom artiklarna 242 EG och 243 EG, såsom föreskrivs i artikel 14.3 i förordning nr 659/1999 att erhålla ett effektivt interimistiskt rättsligt skydd även i mål rörande statligt stöd. Ett sådant skydd utgör en allmän rättsprincip som ligger till grund för författningstraditioner som är gemensamma för medlemsstaterna. En sådan princip anges även i artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen om mänskliga rättigheter och i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(se punkterna 50 och 113—115)

6. Förstainstansrätten ges genom artikel 108 i förstainstansrättens rättegångsregler möjlighet att ändra eller upphäva sitt beslut med hänsyn till ändrade förhållanden. Denna möjlighet är ett uttryck för att de interimistiska åtgärder som rätten beviljar till sin beskaffenhet i grunden är interimistiska i gemenskapsrätten.

(se punkt 123)